UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXCVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

& ob cauſas, de quibus in bannis, fuiſſe in libro bā-
35 nitorū deſcriptos. Præterea † ex quoChriſtophorus,
& Hector notoriè erant banniti, & pro bannitis ha-
bebātur propter mortem dicti Raphaelis, & ita per
publicū proclama fuerant publicati, excuſandi ſunt
interfectores illorū per ea, quæ habentur in l. barba-
rius, ff. de off. præt. per Dyn. in l. pen. ff. de adul. & A-
lex. in conſi. 194. lib. 1. ¶ Nec aduerſatur quintū fun
damentū de inualiditate, & nullitate bāni, per quod
dicti Chriſtophorus, & Hector fuerant banniti ut re
belles, & hoſtes Sanctæ matris eccleſię, cū antea per
do. Gubernatorem Imolæ fuiſſent banniti ſimplici-
ter, & non vt rebelles per tex. cū ibi not. in l. ſi cui, §.
eiiſdē, ff. de accuſa. & in d. c. de his extra eo. ti. Qm̄ re
36 ſpondetur ex iis, † quæ habentur per Abb. poſt do.
Ant. in d. c. de his, & per Bar. in d. §. iiſdem, & Imol.
in l. is, qui reus, ff. de pub. iudi. & melius ex not. per
Bar. in l. ſenatus col. 3. ff. de accuſa. qui concludit, ꝙ
qn̄ ſecundo loco proceditur de crimine ꝯ illum, qui
primo ex illo fuit dānatus, intentando nouā qualita
tē, & ad aliā pęnā, tunc ſecundo loco pōt contra il-
lū procedi, & de illo crimine qualificato damnari,
nam propter nouā qualitatem aliud crimen dicitur
arg. l. ius ciuile, ff. de iuſt. & iure, & ita fuit in caſu no
37 ſtro obſeruatum. Secundo † reſpondetur ex iis, quæ
ſingulariter uoluit do. Ant. in d. c. de his in 2. col. in
uerſi. ſi eſt dānatus &c. qui voluit, ꝙ qn̄ quis fuit ac-
cuſatus, vel inquiſitus de crimine, & non fuit abſolu
tus, neq; damnatus pœna ordinaria delicti, tunc ip-
ſe poteſt iterum accuſari, vel contra eū inquiri, quia
nihil repugnat: Et ex hoc, inquit ipſe, ſoluitur qō de
bannito propter crimen ratione contumaciæ, ꝙ po
terit iterum de eodem crimine accuſari, uel contra
eum inquiri, quia bannum contra eū latū in primo
iudicio, & à primo iudice non eſt pęna ordinaria de
licti, ſed pœna contumaciæ, & ſic non pōt dici verè,
& propriè condemnatus, nec abſolutus: item deli-
ctum poſſet impunitū remanere, ſi nunquā ueniret
ad locū, vnde eſt bannitus, & ita tenet Iacob. de Bel
uiſo ſecundū do. Ant. ibi, quod dictū optimè facit ꝓ
reſponſione huius quinti argumenti. ¶ Non obſtat
ſextū fundamentum, ꝙ licet tales occiſi banniti eſ-
ſent, tamen ſunt comprehenſi in inſtrumento tre-
guæ, unde nō potuerunt offendi, ſtante maximè iu-
ramento appoſito in inſtrumento, nam ex quo ban-
nitus ex contractu ſuo iurato habet ab aduerſario ſe
curitatem, ius ſuum eſt potētius, quam ſit ius aduer-
ſarij, quod habet à ſtatuto ad tradita per Pau. de Caſ.
in d. l. qui ſeruum, qm̄ reſpondetur primo prædicta
poſſe procedere, qn̄ in inſtrumento pacis expreſſè,
& nominatim eſſet cōprehenſus bannitus, qui fuiſ-
ſet ſtipulatus, ſed in caſu noſtro dicti Chriſtoforus,
& Hector non fuerunt nominati, neq; comprehēſi,
38 ergo &c. Secundo reſpondetur, † ꝙ opinio doctorū,
quæ habet, ꝙ ēt expreſſè comprehenſi in inſtrumen
to treguæ, ſeu pacis, & poſtea banniti poſſint impu-
nè offendi tanquam ex noua cauſa, dr̄ eſſe cōior, &
uerior, ut habetur per Paul. Alex. & alios in d. l. qui
ſeruū: Itē illa opinio doctorū ēt verior eſt, atq; com
munior, qua concluditur, ꝙ in inſtrumento pacis, &
treguæ non poſſit cōprehendi bannitus rebellis ita,
ꝙ poſſit aſſicurari, ut nequeat offendi, immò nō ob
ſtante promiſſione de non offendendo bannitum,
is pōt impunè offendi, etiam ſi iuramentum interue
niſſet, quāuis offendens peccaret, vt latè dixi ſupra,
quod non repeto. Nec aduerſatur ſupradicta ratio
Pauli Caſt. poſita ab eo in d. l. qui ſeruum, nam, ut
Paul. ibi dicit, Bar. de illa ratione truffatur; & ita ip-
ſe cū Bar. reſidet: Dicas ut per ipſum Bar. in d. ſua q.
inc. Lucanæ Ciuitatis. ¶ Septimo fundamento prin

cipali reſpondetur ex dictis ſupra in tertio fu[...]
to facto contra curiam ad fauorem inquiſito[...]
¶ Non obſtat octauū ꝯriū, quia dico, ꝙ hodie [...]
ta cōiter diſponunt, ꝙ banniti vt rebelles po[...]
niri ēt banniti ratione cōtumaciæ. Præterea [...]
tentiam latam contra dictos Chriſtophorum, [...]
ctorem, & alios, qui morti Raphaelis de Cy[...]
terfuerunt, expreſſè iudicatum fuit, ꝙ ipſi [...]
ti, vt rebelles, & hoſtes Sanctæ Romanæ Eccl[...]
ꝙ poſſent à quolibet offendi, prout in dicta [...]
continetur, & ideò in incertis, & nō certis lo[...]
coniecturis l. continuus, §. cū ita, ff. de uerb. [...]
¶ Vltimo fundamento reſpondetur, ꝙ & ſi [...]
Guido, & Ioannes Petrus cōprehenſi in inſtru[...]
to tregue fuerint inſultati, & fugati à Mora[...]
alijs cōſociis cū armis aīo fortè ēt illos occid[...]
ꝑꝑ hoc non debet dici rupta tregua, qm̄ non [...]
tur ob hoc perſonaliter, & in perſonam offe[...]
inſtrumento treguæ continetur, & prout er[...]
ſariū ad hoc, ut tregua rupta, & pœna cōmi[...]
39 retur, quia † inſultare, & admenare cum arm[...]
aliquem, immò eius veſtimenta cū armis [...]
non eſt perſonaliter, & in perſonā offender[...]
dita per Bar. & Alex. in l. 1. §. hoc aūt, ff. de [...]
iece. uel effud. & Pau. de Caſt. in l. 1. §. hoc [...]
noui ope. nunc. Bal. in l. ſi qua per calumniam [...]
epiſcopis, & cler. Bar. in l. gallus, §. ille caſus [...]
& poſth. in l. nunc inutile, ff. de pecul. lega[...]
40 §. in hoc interdicto, ff. de noui oper. nunc. Et [...]
treguæ, cum pœnam contineant, debent [...]
ctè, & propriè intelligi iuribus vulgaribus; Et [...]
effectu concludendum eſt contra curiam ad [...]
rem inquiſitorum. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Banniti excluſi ab agendo nec per procuratorem admi[...]*
2 *Fideiuſſores pęnæ non poſſunt cogi ad ſoluendam pœna[...]*
de contrauentione, & delicto uerè, & legitimè confe[...]
tem fictè ex contumacia principalis.
3 *Confeſſio ficta inducta ex contumacia, & banno ſolum [...]*
tenti nocet, & in illa cauſa, non autem tertio, ne[...]
cauſam etiam fictè confitenti.
4 *Bannitum aſsocians ſubiacet pœnis ſtatutorum puni[...]*
nitos, fautores, receptatores, & defenſores.
5 *Socius criminoſi, receptator, fautor, & defenſor eadem [...]*
cum ipſo delinquente quandoq; puniuntur, & maxime [...]
trocibus criminibus, & rebellionis nu. 14.
6 *Bannitum etiam comprehenſum in inſtrumento pacis [...]*
de pace rupta non tenetur.
7 *Bannitos occiſurus ſi quis unà cum bannitis ſocium illorum [...]*
ce comprehenſum occidat, non tenetur de pace rupta.
8 *Mulierem bannitam prægnantem interficiens non tenetur [...]*
micidio etiam propter uentrem occiſum.
9 *Mulierem bannitam uiolenter adulterans non punitur [...]*
iniuriam illatam patri, marito, & conſanguinis.
10 *Repertus cum armis cauſa bannitum occidendi, ſiue an[...]*
poſt non punitur ob armorum delationem.
11 *Dolus, & animus ſe vlciſcendi de iniurijs antiquis [...]*
ad pœnam pacis ruptæ incurrendam, ſicut etiam ad p[...]
delicti dolus requiritur.
12 *Occiſurus, & offenſurus bannitum etiam non ritè ban[...]*
dicitur eſſe in dolo.
13 *Banniti ſimpliciter in pœnam capitis ex diſpoſitione [...]*
nonienſis ſi venerit in territorium, et comitatum Bo[...]
ſentur ipſo iure banniti tanquam inimici, & rebel[...]
tis, ac ſubiacent pęnis rebellium in primo gradu.
15 *Rebelles in primo gradu grauius puniuntur, quam rebel[...]*
lijs capitibus:
16 *Pęna fiſco applicanda promiſſa priuatis, & non notario, [...]*
teri publicæ perſonæ pro fiſco acceptanti non poteſt [...]
ri, neque fiſcus ad illam rectè agit.

EPITO

EPITOME.

Bannitvs in pœnam capitis nec per ſe, nec per
procuratorem ad pęnam pacis ruptæ ſaltem pro par
te ſibi applicanda agendo admittitur.
Bannitos, qui impunè offendi poſſunt, uolens oc
cidere, ſi aliquem non bannitum in eadem domo
exiſtētem, & ſocium, comitem, ac defenſorem ban-
nitorum comprehēſum pace inter ſe inita quoquo
modo unà cum bannitus occidat, nec ipſe, nec eius
fideiuſſores ad pœnam pacis ruptæ tenentur.

CONSILIVM CXCVII.

IN cauſa, quo agitur pro parte Ioannisia-
cobi aliàs Podetti cōtra illos de uilla A-
gliani, eorumq́; fideiuſſores ex inſtrumē
to pacis ad pęnā ob pacem ruptā promiſ
ſarum ſuo nomine, q̃ nomine Cameræ Bononiē-
ſis, uidēdum eſt de duobus, primum eſt, utrum ipſe
Ioannesiacobus, qui in pęna capitali bānitus eſt, vel
eius procurator poſſit ad dictam pęnam pacis ruptę
agere. Secundum, utrū ex eo, ꝙ Ludouicus aliàs Gui
dāus cōprehenſus in inſtrumento pacis, & nō ban-
nitus ab illis de uilla Agliani fuit interfectus, & con
crematus unà cū pluribus bannitis, qui ex forma ſta
tutorum impunè poterant offendi, in una, eademq́;
domo, ad quam dicti de uilla Agliani acceſſerūt, ani
mo, & intentione principaliter occidendi dictos bā
nitos, & in dicta domo propterea ignē impoſuerūt,
dicantur pacem rupiſſe, & conſequenter ad pœnā
teneantur, & cōtra ipſos, eorumq́; fideiuſſores poſſit
per dictū Ioannemiacobum de pace rupta procedi.
¶ Quoad primum breuiter cōcludendum eſt ipſum
Ioannemiacobum, uel eius procuratorem nō poſſe
1 ad pœnā ſaltem ſibi applicandam agere, †quia ſicut
banniti per ſe nō audiuntur, nec admittuntur ad agē-
dum ex diſpoſitione ſtatutorū ciuitatis Bononiæ, ita
nec ad agendum per procuratorē debent admitti,
ut voluit Alberic. in vltima parte ſtatutorū, in q.62.
& ſequitur do. Nellus de ſancto Gemi. in tractatu bā
nitorum, in 1. parte 2. temporis, q.73. poſt Iac. de Are
na, & in hoc verificatur id, quod voluit Specul. in tit.
de procuratore, in §. ratione quoq; conſtituentis, in
verſi. alioquin ut ipſi dicunt, fruſtratoria, & deluſo
ria eſſet puiſio ſtatuti excludentis bannitos ab agen
do, & à limine iudicij. ¶ Quoad ſecūdum dubium,
2 omiſſo fundamēto illo, ꝙ †fideiuſſores in inſtrumē-
to pacis adhibiti non poſſint cogi ad ſoluendum pę
nam, niſi legitimè, & plenè conſtet de pace rupta, &
de cōtrauentione, ut per teſtes, uel per uerā cōfeſſio
nem principalis, pro quo fideiuſſerūt adeò ꝙ eius fi-
cta cōfeſſio, quæ inducitur ex cōtumacia, ſeu bāno
contra ꝯtumacē lato, ñ ſufficeret, ut uolūt Bar. Paul.
de Caſt. Alex. & alij, cōiter in l. cum filius familias,
verſi. ultimo ibi quarto cōtingit, &c. circa finem, ff.
3 de uerb. obliga. cuius ratio eſt, quia †ficta cōfeſſio in
ducta ex contumacia, & banno nocet ſolum fictè cō
fitenti, & in illa cauſa, non autem tertio, nec alij ut fi
deiuſſori, nec in alia cauſa etiam ipſi fictè cōfitenti,
ut tradita per Bar. poſt alios in l. eius, qui delatorem,
ff. de iure fiſci, & ego ſoleo dicere, in c. q̃m contra in
uer. confeſſiones, extra de prob. & cū illi de uilla A-
gliani propter homicidium cōmiſſum in perſonam
dicti Ludouici fuerint rōne cōtumaciæ cōdēnati, at
que bāniti, idcirco fideiuſſores eorū nō poſſunt, nec
debent cogi ad ſoluendū pœnam pacis ruptæ, ut eſt
cōis omnium ſcribentium ſentētia, in d. l. cum filius
familias, probo aliis rationibus, & fundamētis, ꝙ iſti
de uilla Agliani pacem rupiſſe non dicuntur: Nam
mihi in facto præſupponit, ꝙ Ludouicus in pace cō-
prehenſus, & ut ſupra interfectus, & concrematus ab
illis de uilla Agliani in dicta domo erat ſocius Ger-
bini, & aliorū bannitorū, qui ſimul cum eo fuerunt
occiſi, & cōcremati, illorumq́; erat fautor, ac defen-
ſor, & de iis, qui ſp̄ & continuè dictos bannitos ſeque
batur, & aſſociabat animo illos defendendi, ut noto
riū eſſe, ac etiā legitimè ex depoſitionibus pluriū te
ſtiū conſtare dicitur: Stāte hoc præſuppoſito, infero,
4 ꝙ dictus Ludouicus potuit impunè offendi†, q̄a aſſo
cians, comitansq́; bannitum ſubiacet pęnis ſtatuto-
rum punientiū bannitos, & fautores, receptatores, &
defenſores ipſorum, ut uoluit Alber. de Roſ. in 3. par
te ſtatutorum, q.35. ad idem optimus eſt text. cum
gl. in uer. ſocius, in c. fęlicis, de pœnis lib.6. & in cle-
5 men. 1. eo. tit, † ubi ſocius comitans criminoſum, &
diffidatū tenetur eadem pœna cum ipſo delinquen-
te, facit tex. in c. quicunq;, de hæreti. in 6. & in c. 1. de
homici. eo. lib. l. raptores, §. ſin autē poſt cōmiſſum,
C. de epiſc. & cleri. l. 1. C. de rap. uirg. in §. ſin aūt, ubi
receptatores, fautores, defenſores, & aſſociantes pa-
riter cū delinquēte puniuntur, facit etiā, l. item apud
6 labeonē, in §. ſi quis uirgines, ff. de iniuriis: Sed†ille,
qui bannitū etiā in inſtrumēto pacis cōprehenſum
interficit, nō tenetur de pace rupta ad tradita p̄ Bar.
Alex. Pau. de Caſt. in l. qui ſeruū, ff. de uerb. obli. Alc.
& Bal. in l. iuriſgentium, §. ſed ſi paciſcar, ff. de pactis,
Nell. de ſancto Gemi. in 3. parte 2. temporis, in q.51.
in ſuo tractatu bannito. Io. And. in regula fruſtra, de
reg. iur. in 6. in mercuria. Bar. Ang. & Imo. in l. quid
ergo, §. ſi hæres, ff. de lega. 1. Bart. in diſputa. ſua inci.
Lucanæ ciuitatis, & in l. eleganter, §. fi. ff. de pig. act.
Salic. in l. accuſa. C. quod met. cau. per Ale. in l. ſi cui,
in fi. ff. de lega. 1. & Bar. in l. 1. ff. ad l. Iul. maieſta. ubi
dixit, ꝙ ſecuritas data bannito, & hoſti ciuitatis à pri
uato nō eſt ſeruāda, ſed data à principe, & ſuperiore,
at in caſu noſtro nō fuit data ſecuritas in inſtrumēto
pacis à ſuperiore, qui nō fuit huius pacis auctor, neq;
in ea ſuam interpoſuit auctoritatē, ꝓut ex inſtrumē-
to pacis colligi poteſt, ergo ſicut offendens bannitū
capitalem, & rebellē non diceretur pacē rūpere, ne-
que de pace rupta teneretur, ut ſupra, ita nec offen-
dens, & interficiens ſocium, defenſorem, & fautorē
banniti debet de pace rupa teneri. ¶ Secundo facit,
7 †nam ex quo iſti de uilla Agliani ad dictam domum
acceſſerunt, atque in ea ignem impoſuerunt prin-
cipaliter gratia offendendi, & occidendi plures ban
nitos in ea exiſtentes, quamuis contigerit ēt unum,
qui bannitorum erat ſocius, hoc eſt Ludouicū inter
fici, & concremari, nō debent ob hoc teneri de pace
rupta, cum ipſi rei licitæ, & permiſſæ operā darent p̄
plura, quæ in ſimili ad propoſitum optimè faciunt,
8 †nam ſi quis mulierem bannitā prægnantem inter-
fecit, is de homicidio nō tenetur, neq; eſt puniēdus,
cum ipſe principaliter ageret, ut offenderet perſonā
mulieris bannitæ, quāuis in cōſequentiā contigerit
etiam uentrem interfici, debet. n. attendi id, q̄d prin-
cipaliter agitur, ac principalis intentio agentis, l. nō
omnis, ff. ſi certum petatur, & ita tenet Bal. in l. impe
rator, la 2. ff. de ſtatu homi. & ſeq̄tur Nellus, in d. tra-
cta. bannito. in 2. parte 2. temporis, q.45. ¶ Similiter
9 †ſiquis uiolenter mulierem bannitā adulterauit, nō
punit̄, quāuis ex hoc pater, maritus, & conſanguinei
iniuriā pati dicātur, ut concludit Nellus in d. tract. in
10 loco allegato q.46. Eodem modo† ſiquis uolēs ban-
nitū offendere, & interficere, uel poſtquā illū offen-
dit, aut interfecit, fuerit cū armis repertus, & ob dela
tionem armorum captus, non debet pœna delatio-
nis armorum, quia eſt attendenda cauſa principa-
lis, propter quam arma deferebat, non autem ip-
ſa delatio, cum ſine armis (arguendo à communi-
ter

ter accidētibus) ipſe nō potuiſſet bānitū interficere ad tradita per Nellū in loco præalleg. in q. 68. Ita dicamus in caſu noſtro, ꝙ cū illi de uilla Agliani principaliter agerēt, vt plures bānitos clauſos in dicta domo interficerēt, atq; offenderēt, nec poſſent illos offendere, & concremare, niſi ēt dictus Ludouicus interficeretur, qui in eadem domo, & ſic quodammodo in eodē uentre, & corpore eiuſdē domus clauſus erat, ſequitur, ꝙ ob hoc nō debēt de homicidio, nec de pace rupta teneri, cū ipſi rei licitę operā darent, l. minime, ff. de relig. & ſumpt. fun. iuncta l. ſi putator, ff. ad l. aquil. cū ijs, quę habentur in c. presbyterum, de homicid. & per Paul. Caſt. in conſilijs infra alleg.

11 ¶ Præterea † ad hoc, ut qs de pace rupta teneatur, & ad pœnā fiſco, ac parti applicandā cōtra eū procedi poſſit, requiritur, ꝙ fuerit in dolo, hoc eſt ꝙ animū ſe ulciſcendi habuerit, ſicut in alio quolibet delicto dolus reqritur ad hoc, ut quis ad pœnā delicti teneatur, Bal. in l. data opera, col. 3. & 4. poſt Cyn. C. qui accuſ. nō poſſ. & in l. 1. ff. de legibus, & in l. quicunq;, C. de ſeruis fugit. per not. in l. in actionibus, ff. de in lit. iuran. & in §. ſuſpectus, Inſti. de ſuſpec. tuto. Et in ſpecie ꝙ requiratur dolus, hoc eſt animo ulciſcēdi ſe de iniurijs antiquis, & nō ex alia cauſa quoad effectū, vt pax dicatur rupta, colligitur ex ijs, quæ voluit Alex. in conſ. 115. in 4. uol. & in l. ſemel mora, ff. ſolu. matr. poſt Bar. in l. aut facta, ff. de pęnis, & ī dubio ex noua cauſa, & nō ex antiqua præſumitur, vt hr̄ in locis allegatis, & per Alex. in l. qui ſeruus, ff. de uer. obl. Sed

12 † ille, qui animo offendēdi, & occidēdi bannitū mouetur, nō dr̄ eſſe in dolo, etiam ſi ille nō eſſet ritè bānitus ad ea, quæ latè habētur per Alex. in conſi. 160. lib. 7. & faciunt tradita ꝑ Nellū, in d. tractatu bānito. in 2. parte 2. temporis, in q. 11. & ſequenti, & optimè per Paul. de Caſt. in conſ. 194. inci. qm̄ uiolētia infertur iuſtè, & in conſi. 183. inci. quidā Nicolaus interfecit, & in cōſi. 192. inci. in cauſa carceratorū, quem refert do. Ludouicus Bologninus in conſ. 63. ubi voluit, ꝙ offendēs, ſeu interficiēs aliquē puta bannitū, vel aliū ex permiſſione ſtatuti, nō dr̄ eſſe in dolo, q̄a dat operā rei licitæ, l. gracchus, C. de adul. ergo ſeq̄tur, ꝙ dicti de uilla Agliani, q̄ principaliter moti fuerunt animo occidēdi dictos bānitos, nō fuerunt in dolo, & cōſequenter propter mortem Ludouici prędicti nō debent de pace rupta teneri. Nulli adhęc dubiū eſt,

13 † ꝙ bānitus vltra delictum, ꝑꝑ quod fuit bannitus, ſi uenerit in territoriū, & comitatum ciuitatis Bononiæ, grauiter, & enormiter delinquit, quod patet, quia ſi eſſet ſimpliciter in pœnam capitalē bannitus, intelligitur, & cenſetur bānitus tanquā inimicus, & rebellis ciuitatis, & ſubiacet pęnis rebelliū in primo gradu, quæ ſunt maximè in extrauag. ad reprimendū, & ibi Bar. in ver. rebellis, & in ver. rebellādo, & in ſtatuto ſub rub. ꝙ bāniti veniētes ad ciuitatem vel comitatum &c. Ergo ſocij talis bāniti aſſociātes, & comitātes ipſum, vel ei fauētes, poſſunt eadem pęna cū illo puniri,

14 quia † in atrocibus, & in crimine rebellionis aſſociātes, comitātes, atque fauentes eadem pęna tenētur, d. c. fęlicis, cū gl. & in d. cle. 1. de pœnis, cum ſi. ſupra alleg. Et maximè, qn̄ eſſent ſocij rebelliū primi gradus, ut eſt tex. ī l. meminiſſe,

15 C. ad l. iul. maieſt. † qui grauius puniuntur, cū magis deteſtabiles ſint, quā illi, qui ſunt rebelles in alijs capitibus, vt colligitur ex ijs, quæ voluit gl. in l. 1. ff. de bon. liber. Sali. in l. quiſquis, in prin. & in § 1. C. ad l. iul. maieſt. gl. in l. eorum, ff. eo. Ergo ſicut ipſi banniti potuerunt impunè occidi, ita, & ſocij aſſociantes, & comitantes illos, iuxta d. l. item apud Labeonem, §. ſi quis virgines, ff. de iniur. iunctis no. per Bar. in l. 1. ff. ad l. iul. maieſt. ubi quęrit, quis dicatur ſocius delinquētis, ſeu bāniti, & rebellis, & remittit ſe ad l. [...] apud Labeonem: Et ideo pax rupta dici nō po[...] ſi quis bānitū, & eius ſociū, ſeu comitē in terr[...] Bononienſi interfecerit. ¶ Quare ex prædictis [...] cludendū eſt, ꝙ dictus Ioannes Iacobus per ſe, [...] procuratorem non eſt admittendus, nec audi[...] ad petendam pœnam pacis ruptæ, cum ipſe [...] tus, & maximè ad illam pœnę cōuentionali[...] quam ad eū ſpectare prætēdit, cum querimon[...] nitorum nō ſint admittendæ, & ipſi agēdo a[...] iudicij ſint excludēdi, vt ſupra: Item ꝙ dicti fideiuſſo[...] res nō poſſunt condēnari, cū nō cōſtet directè [...] rè per prohibitiones veras, & legitimas fuiſſe [...] mēto pacis cōtrauentum, ſed ſolū ex ficta confeſſio[...] ne inducta per cōtumaciam principaliū, & hoc [...] doctrinā Bar. Alex. & aliorū cōmuniter in d. l. [...] lius familias, ff. de verb. oblig. Item poſito, ꝙ c[...] ret de homicidio dicti Ludouici, dicēdum e[...] nō dici ruptā, cū dictus Ludouicus fuerit ſo[...] unus de comitātibus, aſſociātibus, & defend[...] ꝯtinuè bānitos interfectos, qui ratione bāni [...] bellionis poterāt impunè offendi, quos dicti d[...] Agliani principaliter voluerunt interficere, [...] ter tunc t̄pis eo modo, quo interfecerūt, p[...] interficere, quin ēt homicidium ipſius Ludo[...] quereretur, cū omnes in eadem domo clauſi e[...] dictum fuit: Ac ēt quia aſſeritur dictos interfe[...] ignorauiſſe, ꝙ Ludouicus ī dicta domo eſſet, [...] ignorātia in dubio pręſumitur per totū ff. & C. [...] ris, & facti ignor. Et conſequēter dicti de uilla A[...] ni, eorūq; fideiuſſores ſunt omnino abſoluend[...] parte pęnæ fiſco applicādæ nō ſolū ex prædict[...]

16 ēt, † quia cum pęna fuerit ꝓmiſſa priuatis, & [...] tario, nec alteri publicę perſonę ſtipulāti, & a[...] ti pro fiſco, ſequitur, ꝙ fiſco nō potuit acqui[...] ſequenter fiſcus ad illam pęnam agere non p[...] eſt doctrina Bar. cōmuniter approbata in l. [...] in 2. col. uerſi. duo faciunt pacem, &c. ff. de iu[...] Et ita ſæpius in facto obtinui. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Pax rumpitur ex antiqua offenſionis cauſa, haud ex noua [...] iniuſta: Et noua cauſa in dubio ad euitandam pœnam [...] præſumitur, num. 14.*

2 *Inſultus etiam ſimplex maximè cum armis factus [...] noua offenſionis cauſa, propter quam inſultatus offendens [...] ſultantem non rumpit pacem.*

3 *Pace inter aliquos contracta, ſi poſtea rixa inter illos [...] nera hinc inde inferantur, nec appareat, quis prior [...] aggreſſus, aut uulnera ītulerit, neuter de pace rupta te[...]*

4 *Etiam ſi homicidium certum poſtea ab una parte ſequatur.*

5 *Inſultati habent iuſtam cauſam ſe ab inſultu contra ipſos [...] defendendi.*

6 *Et uulnerantes, atque occidentes inſultantes, cum qui[...] cem habebant, non debent de pace rupta teneri.*

7 *Exceſſus defenſionis non quoad pœnam pacis conuentio[...] ſed quo ad legalem arbitrariam conſideratur.*

8 *Pacis ruptæ crimen eſt de atrocioribus, & pro eo quis g[...] eſt puniendus.*

9 *De pace rupta quis non tenetur, niſi ratione ueri doli.*

10 *Agentis animus ex qualitate actus colligitur.*

11 *Ad euitandam pœnam licitum potius, quam illicitum [...] ſumendum.*

12 *In pace facta pro ſe, & deſcendentibus non compre[...] deſcendentes, niſi ratificauerint.*

13 *Maximè ſi pacem factam ignorauerint.*

15 *Decretum principis, quòd offendentes ſe etiam ex no[...] de pace rupta teneantur, non ualet.*

16 *Et quomodo debeat intelligi.*

17 *Socij criminis nullam faciunt fidem.*

18 *Inimici ſunt à teſtimonio repellendi.*

19 *Teſtes contrarij, & vacillantes in cauſa criminis non probant, nec ſunt ad concordiam reducendi, debentq; pro veritate eruenda torqueri.*

EPITOME.

Pace inter aliquos facta, ſi offenſio inter eos poſtea ex noua cauſa, & ratione noui inſultus ab alia cauſa, quàm ab antiqua prouenientis oriatur, nec pax rupta, nec pœna commiſſa aliquo pacto dici poteſt, & multo magis, ſi dolum abeſſe, & quod rei licitæ opera dabatur, appareat: & quæ fuerit in hoc caſu noua cauſa.

CONSILIVM CXCVIII.

VIſo proceſſo, & inſtrumẽto pacis, uiſiſq; allegationibus in facto, & in iure per do. Antoniũ de Fontana factis in cauſa aſſertæ ruptæ pacis mota ꝯ illos de Magnanis propter homicidium cõmiſſum in perſonam Nicolai de Galantibus, concluſionẽ præfati do. Antonij, quod vulnera hinc inde illata, dictumq; homicidiũ non fuit rupta pax aliàs de anno 1491. inter prędictos de Galantibus ex vna, & dictos de Magnanis ex altera contracta, tanquã iuri, cõſonã ſequor, & ultra deducta per ipſum dñm conſultorem, qui optimè, ac diligenter dicta teſtiũ, aliaq; in facto conſiſtentia cõſiderauit, omittendo nunc, an inquiſiti pœna vulnerũ & homicidij potuerint condemnari, concluſionẽ prædictã multipliciter confirmo: Et ꝙ pax rupta
1 dici non poſſit, moueor primo, † nam homicidiũ, & vulnera fuerunt ſequuta nõ ex antiqua cauſa, ſed euidenter ex noua cauſata ab alijs, q̃ ab illis de Magnanis, ergo quamuis homicidæ, & vulnerantes de pena maleficij legis, uel ſtatuti teneantur, non tamẽ de pena conuentionali in contractu pacis appoſita, vt volunt doctores cõiter Bar. in l. aut facta, §. cauſa, ff. de penis per illũ textum, & ibi latè per Alex. Paul. de Caſt. in l. qui ſeruum in finalib. verb. ubi Alex. ff. de verb. oblig. & idem Alex. in l. ſemel mora, ff. ſol. matri. & in l. ſi quis mihi bona, §. ſed quid col. 3. ff. de acq. hæred. Bart. in l. quæro, §. inter locatorẽ, ff. locati, & in l. verũ, ff. de furtis, Alex. in conſi. 19. lib. 1. & in conſi. 115. lib. 4. Roma. in conſi. 183. Neq; refert, an noua cauſa fuerit iuſta, uel iniuſta, ſed ſolum dẽt eſſe in conſideratione origo, & cauſa, propter quam pacẽ fuiſſe ruptã allegatur, quia ſi noua eſt, pax non dr̃ rupta Alexan. in d. conſi. 19. & in d. l. ſemel mora.
2 † Et ſimplex ẽt inſultus factus maximè cum armis, propter quem inſultatus inſultantẽ offendit, dr̃ eſſe noua offenſionis cauſa, vt offendens de pace rupta non teneatur, ſed potius ille, qui prior fuit aggreſſus, vt notabſr uoluit Ro. in conſi. ſuo 258. facit, qđ voluit Alex. in d. l. qui ſeruum ad finẽ dicens, ꝙ ſi tu prius me offendiſti, vel primo inſultũ ꝯ me cũ armis feciſti, deinde ego te inſultantem offendi, ego propter hoc pacẽ rupiſſe non dicor, ſed tu: Ad idẽ facit id, quod voluit Bar. expreſsè in l. 1. §. cũ arietes, ff. ſi quadrupes paupe. feciſ. dicatur. Poſſem in terminis, & in ſimili multa allegare, ſed quia hoc eſt in ſe clariſſimũ, tanquã non expediat, omitto. In caſu autẽ noſtro homicidiũ, & vulnera fuerunt ſequuta non ex antiqua cauſa uera, nec præſumpta, ſed ex noua, certa, & clara, quę non ab illis de Magnanis, ſed potius à Galantibus aduerſarijs ortũ habuit, ergo nullo modo poteſt dici ipſos de Magnanis pœnam pacis ruptæ incurriſſe. Quòd aũt homicidiũ, & vulnera fuerint ex alia noua cauſa ſequuta, ſatis clarè ex dictis teſtium, & ex deductis in proceſſu conſtat, primo. n. de menſe auguſti noctis tempore cum quidã de Galantibus numero ſex cum armis haſtatis irent per viam publicam ante, ſiue iuxta domum illorũ de Mangonibus, illorumq; canis latraret, illi de Mãgonibus clamare cęperunt, *alli ladri, alli ladri*, cœperuntq; vocare alta voce illos de Magnanis nomine proprio, prout in proceſſu, qui de Magnanis cũ ad tumultum, & clamorem cucurriſſent, rixa inuicẽ verbis etiam cũ declinatione armorum cœpta fuit, neque adhuc ſe ipſos inter ſe cognoſcebant: Poſtquam autem ſe inuicem cognoſcere cęperunt, rixa mediantibus illis de Magnanis, & quibuſdam aliis ſedata fuit, qua iam ſedata ſuperuenerunt Galantes, & Eneas, & Andreas de Galantibus cũ armis offenſibilibus, & haſtatis, atq; inſultum, & aggreſſuram fecerunt, & cęperunt admenare aduerſus illos de Magnanis, & in hac ſecunda rixa fuerunt hinc inde vulnera illata, & neſcitur, a quibus, & quibus prius illata fuerint, vt per teſtes examinatos deponitur: Et poſt vulnera illata ilico in eadem rixa, illi de Magnanis videntes Hannibalem eorum fratrem acriter vulneratum, & ſemimortuum in foſſa iacẽtem, iuſto ducti dolore Nicolaum de Galantibus interfecerunt. Clamor itaque, & acclamatio facta à Mangonibus fuit cauſa primæ, & ſecundæ rixæ, & ex quo Mangones vocauerunt Magnanos in ſubſidium aduerſus fures, & latrones, Magnani ad clamorem illũ cum armis cucurrerunt, non autem cauſa offendendi Galantes, quos acclamationis tempore ignorabant adeſſe: Item Galantes, & alij, qui ſecum ſuperuenerunt, cauſæ ſecundæ rixę fuerũt, ut ſupra, in qua vulnera, & homicidia prædicta ſunt ſequuta. Ex quibus apparet expreſsè dicta vulnera, & homicidia fuiſſe ſequuta non ex antiqua cauſa, propter quam pax fuerat facta, ſed ex alia noua habente ortum ab aliis, & cũ aliis, & non ab illis de Magnanis, qui cauſa rixæ nõ fuerunt: ergo nullo modo dici põt dictos
3 de Magnanis de pace rupta teneri. ¶Secundo † qñ poſt pacẽ ipſi contrahentes ſimul ad rixam deuenerunt, & hinc inde ſibi vulnera intulerunt, nec apparet, quis prius fuerit aggreſſus, aut inſultatus, nec qs prius vulnera intulerit, tunc propter incertitudinẽ neuter de pace rupta tenetur, vt voluit Bar. in l. ſi ſeruum, §. ſequitur, & in l. qui ſeruũ, ff. de verb. oblig. in l. cum pater, §. libertis, ff. de lega. 2. & in l. 1. §. cum arietes, ff. ſi quadrupes pauper. feciſ. dicatur, quẽ doctores cõiter ſequuntur, vt dicit Alex. in d. §. ſequitur: Sed in caſu, de quo agitur, vulnera hinc inde inter Galantes, Mangones, & Magnanos fuerunt illata, nec cõſtat, qui priores offenderint, ergo &c. Nec
4 aduerſatur, † ſi diceretur, ꝙ licet incertum ſit, à quibus vulnera prius fuerint illata, & q priores fuerint in inſultu, tamen homicidium fuit certum, ꝙ à Magnanis fuit commiſſum, ergo illius ratione Magnani de pace rupta teneri debent, qm̃ reſpondetur, ꝙ qñ per ſe, & principaliter homicidium fuiſſet commiſſum, fortè poſſet procedere, ꝙ Magnani de pace rupta tenerentur, ſed qm̃ homicidium ſequutũ fuit in conſequentiã vulnerũ priorũ, & ob inſultum factũ in ſecũda rixá à Galantibus, & ſic propter aliud, & non principaliter, idcirco Magnani non debent de pace rupta teneri, quia ſi propter vulnera hinc inde illata, & inſultum prædictum in ſecunda rixa factum non poteſt dici pax rupta, ut ſupra dictum eſt, multo minus propter homicidium in ſecunda rixa, & vulneribus in ea illatis argu. auth. multo magis, C. de ſacroſanct. eccle. & C. de epiſcopis, & cler. attendi enim debet id, quod principaliter factum eſt, & propter ſe, non autem illud, quod in conſe-